

## اثر چینه سرمایی بر جوانه زنی ۷ گونه گیاه بومی ایران با پتانسیل کاربرد زینتی

علی تهرانی فر، مرتضی اکرمیان، محمد رضا جوهرجی، مصطفی رحمتی چنیدی

گروه علوم باگبانی، دانشگاه فردوسی مشهد

در حال حاضر کاربرد گیاهان بومی به عنوان گیاهان زینتی جدید در جهان رو به گسترش است. در این راستا هفت گونه بومی ایران از تیره‌های مختلف شامل *Tanacetum parthenium* (L.) Schultz-Bip. *Pseudohandelia umbellifera* (Asteraceae) *Tripleurospermum disciforme* (C. A. Mey.) Schultz-Bip. *Consolida orientalis* (Amaryllidaceae) *Ixiolirion tataricum* (Pall.) Herb. *Haplophyllum pedicellatum* Bge. ex (Ranunculaceae) (Gay) Schord. (Zygophyllaceae) *Zygophyllum fabago* L. (Rutaceae) Boiss. رسید که پتانسیل کاربرد در فضای سبز را دارا می‌باشدند. مطابق مطالعات اولیه، بذور این گیاهان دارای رکود می‌باشند که باعستی به نحوی برطرف شود. چینه‌دهی سرمایی یکی از موثرترین تیمارهای بر طرف کننده رکود بذور مختلف بوده و روشی استاندارد به شمار می‌آید. بدین منظور بذور گونه‌های مذکور به مدت ۷، ۱۴ و ۲۱ روز چینه‌رهی سرمایی شدند. نتایج نشان داد که چینه‌دهی سرمایی تاثیر معنی‌داری بر سرعت و درصد جوانه‌زنی بذور *Ixiolirion tataricum* *Tripleurospermum disciforme* *Zygophyllum fabago* *Pseudohandelia umbellifera* و *Tanacetum parthenium* داشت. بهترین طول مدت تیمار برای این گونه‌ها به ترتیب سه، دو، یک و یک هفته بود. در مقابل، چینه‌دهی بذور تنها بر سرعت جوانه‌زنی *Tanacetum parthenium* اثر گذاشت و تاثیر آن بر جوانه‌زنی *Haplophyllum pedicellatum* و *Consolida orientalis* معنی‌دار نبود.